

بررسی آثار اقتصادی اماکن ورزشی بر محیط شهری

❖ دکتر محمد سلطان حسینی؛ استادیار دانشکده تربیت بدنی دانشگاه اصفهان*
 ❖ دکتر حسین مجتهدی؛ استادیار دانشکده تربیت بدنی دانشگاه اصفهان
 ❖❖ دکتر مسعود نادریان؛ استادیار دانشکده تربیت بدنی دانشگاه اصفهان
 ❖❖❖ عابدین حجت؛ دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه اصفهان

چکیده:

هدف کلی این پژوهش عبارت است از تعیین آثار اقتصادی اماکن ورزشی بر محیط شهری اصفهان. روش تحقیق توصیفی - پیمایشی است. جامعه آماری شامل تمامی ساکنان اطراف ورزشگاه‌های شهر اصفهان و مسئولان ورزشگاه‌ها بود. حجم نمونه برآورد شده پس از انجام مطالعه‌ای مقدماتی درباره ساکنان اطراف ورزشگاه‌ها، ۱۸۵ نفر محاسبه شد که از طریق روش نمونه‌گیری ساده انتخاب شدند. حجم نمونه مسئولان ورزشگاه‌ها برابر با جامعه آماری (۲۹ نفر) بود. ابزار اندازه‌گیری پرسشنامه محقق ساخته بود که ۱۰ گویه در حیطه آثار اقتصادی داشت که پایایی آن از طریق آلفای کرونباخ $0/86$ به دست آمد. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش‌های آماری t تک‌متغیره و آزمون t مستقل استفاده شد. یافته‌ها نشان داد، بررسی سطح معناداری با استفاده از آزمون t تک‌متغیره در سطح $\alpha=0/05$ بر حسب میانگین‌های حاصل که بزرگ‌تر از سطح متوسط (۳) بود، از نظر مردم اماکن ورزشی آثار اقتصادی بر محیط شهری داشت. t مشاهده شده در سطح $\alpha=0/05$ تفاوت معناداری را بین نظرات مردم و مسئولان ورزشگاه‌ها در خصوص آثار اقتصادی اماکن ورزشی بر محیط شهری نشان داد. نتایج این تحقیق نشان داد، اماکن ورزشی بر ایجاد اشتغال در محدوده اطراف ورزشگاه، رونق کسب و کار، معاملات تجاری بیشتر در منطقه، افزایش مغازه‌های تجاری، ایجاد شغل‌های متفرقه، افزایش درآمد اهالی، افزایش خرید و فروش منازل منطقه، افزایش خرید و فروش زمین‌های منطقه، افزایش قیمت زمین‌های مسکونی، و افزایش قیمت تجاری منطقه تأثیر معنادار دارد.

واژگان کلیدی: اماکن ورزشی، آثار اقتصادی، محیط شهری

* E-mail: Mshosseini@sprt.ui.ac.ir

مقدمه

فعالیت‌های گوناگون انسان، از جمله فعالیت‌های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، و فرهنگی دارند. امروزه، ورزش حتی تا عمق نهادهای اجتماعی گوناگون اعم از خانواده، مدرسه، شهرداری، و

نقش ورزش از نظر اجتماعی، روانی، فرهنگی، و جسمانی در جهان امروز انکارناپذیر است. از طرفی، رویدادها و فعالیت‌های ورزشی تأثیر روزافزونی بر

درآمدهای مالیاتی، مخارج مستقیم تیم‌ها و مالکان آن‌ها در منطقه، ایجاد شغل‌های جدید و بهبود و توسعه زیرساخت‌های منطقه (استفاده از استادیوم‌ها برای کنسرت‌ها و فستیوال‌ها)، جذب گردشگران ورزشی و جایگزینی صنایع سنگین با اماکن ورزشی است (۷). بسیاری از محققان معتقدند استادیوم‌های ورزشی در تولید فعالیت‌های اقتصادی بسیار تأثیر گذارند (۸).

انجمن مدیریت استادیوم‌ها (FSC) در گزارش سالیانه خود خاطر نشان می‌کند که ساخت مجموعه‌های ورزشی در کاونتی انگلستان باعث توسعه اقتصادی جامعه از قبیل ایجاد شغل‌های محلی برای افراد ساکن شهر و افزایش فضای ورزشی در شهر شده است (۹). در گزارش آثار محیطی «پارک بال» در مرکز شهر جانسون نیز به آثاری چون بهبود و افزایش درآمد اهالی منطقه اشاره شده است (۱۰).

ریک هارو از درآمدهای عمومی فضاهای ورزشی هواداری می‌کند. او معتقد است که سرمایه‌گذاری شهرها بر اماکن ورزشی، سودهای اقتصادی بلندمدت و بارزی را نصیب آنان می‌کند (۱۱). ساخت اماکن ورزشی، اقتصاد محیط اطراف خود را بهبود می‌بخشد و تولید اشتغال می‌کند (۱۲). در تحقیقی با عنوان «آثار اقتصادی استادیوم‌ها و اماکن ورزشی»، نوزده ناحیه مرکزی در شهرهایی که طی سال‌های ۱۹۸۴ تا ۲۰۰۱ برای تیم‌های لیگ برتر فوتبال یا بیسبال استادیوم ورزشی داشتند بررسی شد و همبستگی مثبت بین سهم درآمد محلی و وجود این تیم‌های ورزشی در هشت ناحیه شهری از این نوزده ناحیه به دست آمد (۱۳). همچنین، در مطالعه

مؤسسات و بخش‌های خصوصی رسوخ کرده و با نفوذ در قلب رسانه‌های بزرگ و همگانی، یکی از بزرگ‌ترین پدیده‌های اجتماعی قرن بیستم شده است (۱). به طوری که ملل مختلف با پرورش قهرمانان ورزشی، خود را به دیگر کشورها معرفی می‌کنند و ورزش یک نقطه عطف شده است. ورزش در سطح رقابتی با خارج شدن از حالت غیرحرفه‌ای، به صورت حرفه‌ای سرگرمی آفرین تجلی می‌یابد که تحت نفوذ و سیطره سیاست و اقتصاد قرار دارد و پول و اعتبار مهم‌ترین وجوه ورزش برای ورزشکاران، مربیان، نهادهای حاکم، صاحبان تأسیسات ورزشی و کشورهای میزبان مسابقات ورزشی به شمار می‌روند (۱).

در این رابطه، اماکن و تأسیسات ورزشی محلی درباره ورزش نقش سه‌جانبه‌ای را بر عهده دارند: ۱. تحقق بخشیدن به راه‌اندازی و استقرار امور ورزشی متناسب با احتیاجات مردم، ۲. زنده کردن بعضی فعالیت‌های ورزشی که ضروری تشخیص داده می‌شوند، و ۳. کمک مالی به شرکت‌های مستقر در منطقه خودشان. این آخرین نقش، بیش از همه شناخته شده است (۳). از جنبه دیگر، ورزش تجارتي بزرگ نیز محسوب می‌شود و تأثیر اقتصادی آن در سطح بین‌المللی از سال‌های ۱۹۸۰ به بعد رشد فزاینده‌ای داشته است. هدف اقتصادی ورزش، سرمایه‌گذاری و رونق بخشیدن به حیات اقتصادی در مناطق و شهرهاست (۲). در مورد آثار اقتصادی اماکن و تجهیزات ورزشی بر شهر، دیدگاه‌های متفاوتی وجود دارد. دسته اول دیدگاه‌ها معتقدند اماکن ورزشی و رویدادهای ورزشی باعث رونق و آبادانی شهر می‌شوند. تأثیرات اقتصادی شامل

1. Federation of Stadium Communities

به دست آوردند و در هفت شهر دیگر این رابطه معنادار نبود (۱۷).

اندرو زمیالیست از کالج اسمیت در مقاله «آثار اقتصادی تیم‌های ورزشی بر شهرها» از این ایده که رویدادهای ورزشی آثار اقتصادی معنادار دارند انتقاد کرد و بیان نمود که دریافت کنندگان اصلی مزایای اقتصادی، مالکان و بازیکنان تیم‌ها و اماکن ورزشی‌اند و تقریباً مردم شهر از این مزایا بی‌بهره‌اند (۱۸).

جان جی. زیگفرید، استاد اقتصاد در دانشگاه وندربیلت، مدعی است که فقط حدود ۱۰۰ نفر از مدیران و بازیکنان شغل‌هایی با درآمد بالا دارند و در لیگ برتر فوتبال استخدام می‌شوند. بیشتر این افراد هم در تنسی زندگی نمی‌کنند (۱۹). بادی و دای در مقاله «استادیوم‌های ورزشی و توسعه منطقه» بیان کردند مشاغل جدیدی ممکن است بر اثر ساخت اماکن ورزشی به وجود آیند که دارای دستمزد پایین و فصلی باشند، از جمله، فروش بلیت، کارگر کافه یا رستوران، و راننده تاکسی (۱۷).

یکی از مواردی که منتقدان اقتصاد ورزشی به آن پرداخته‌اند فرصت هزینه کردن در جهت توسعه آثار اقتصادی ورزشگاه‌هاست. برای مثال، لسلی وین در نیویورک تایمز گزارش داد که بودجه توسعه سانی‌دی شانس بیشتری برای تولید شغل ایجاد می‌کند تا ساخت استادیومی جدید در بالتیمور (۲۰). مارک روزنتراب تأکید می‌کند که ورزش‌ها و اماکن ورزشی بخش کوچکی از اقتصاد شهرند و مبالغ پولی زیاد، بهتر است در پروژه‌های دیگر سرمایه‌گذاری شود (۲۱).

امکان‌پذیری ساخت استادیوم و مجتمع ورزشی در شهرستان جانسون ایالت کنزاس آمریکا و ساخت پردیس دانشگاه مینه‌سوتا، اولویت اساسی در ساخت استادیوم‌ها، یافتن بازار اقتصادی در منطقه و دستیابی به آثار اقتصادی ورزشگاه‌ها بود (۱۴، ۱۵).

در ادامه مزیت‌های اقتصادی، دیدگاه دیگری از سرمایه‌گذاری عمومی در استادیوم‌های ورزشی مطرح است. متیو پیترز تمرکز مطالعات خود را از تأثیرات فوری پروژه‌های سرمایه‌گذاری ورزشی کم نمود و به جای آن بر پذیرش این دیدگاه تأکید کرد که بیشترین سود از طریق بهبود زیرساخت‌ها، بازسازی شهری و ساخت یک مکان برای وفق دادن نیازهای متفاوت یک ناحیه و همچنین تغییر مکان صنایع سنگین به خارج شهر حاصل می‌شود و این تغییر مکان صنایع سنگین برای سلامتی و جذب گردشگر مفید است (۷).

برخی صاحب‌نظران مدیریت ورزشی معتقدند اماکن ورزشی موجب تصویرسازی زیبا از یک شهر یا منطقه می‌گردد، به طوری که جذب گردشگر، مشاغل گوناگون، و تماشاگران بیشتر به آن شهر را به دنبال دارد. اودارد گانتز در بالتیمور سان در مورد تأثیر استادیوم جدید بیسبال به نام کم‌دن یارد^۱ نوشت: «استادیوم جدید بیسبال، فراتر از هر تأثیر فیزیکی و اقتصادی، تأثیر مثبت روانی بر شهر گذاشت و چهره و تصویر منطقه‌ای شهر را دگرگون کرد» (۱۶). دسته دیگری از این دیدگاه‌ها، تأثیرات کم و ناچیز یا منفی اقتصادی اماکن ورزشی بر شهر را نشان می‌دهند. روبرت بادی و ریچارد دای در مطالعه نه شهر، فقط دو مورد رابطه مثبت و معنادار بین افزایش استادیوم‌های ورزشی و درآمد منطقه

1. Camden Yard

اطراف این اماکن تمرکز داشتند از طریق روش نمونه گیری هدف مند و به طور تصادفی انتخاب شدند. همچنین، حجم نمونه مسئولان (مدیران، معاونان، و کارکنان) ورزشگاه‌ها که جمعاً ۲۹ نفر بودند برابر با جامعه آماری انتخاب شد.

ابزار و چگونگی جمع آوری داده‌ها:

در این پژوهش از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شد. این پرسشنامه دارای ۱۰ سؤال با طیف پرسشنامه پنج گزینه‌ای (به صورت خیلی زیاد تا خیلی کم) بود. روایی محتوایی پرسشنامه را ۸ استاد و متخصص مدیریت ورزشی و دو استاد اقتصاد تأیید کردند. پایایی آن نیز پس از مطالعه‌ای مقدماتی با آلفای کرونباخ ۰/۸۶ به دست آمد. در حیطه آثار اقتصادی، عواملی چون، ایجاد اشتغال در محدوده اطراف ورزشگاه، رونق کسب و کار، معاملات تجاری بیشتر در منطقه، افزایش مغازه‌های تجاری، ایجاد شغل‌های متفرقه، افزایش درآمد اهالی، افزایش خرید و فروش منازل منطقه، افزایش خرید و فروش زمین‌های منطقه، افزایش قیمت زمین‌های مسکونی، و افزایش قیمت تجاری منطقه بررسی شد.

روش‌های جمع آوری و تجزیه و

تحلیل اطلاعات: به منظور تکمیل پرسشنامه به علت پراکندگی جامعه آماری مردم اطراف ورزشگاه‌ها، محققان حدود یک ماه با هماهنگی شهرداری محل با مراجعه به درب منازل و مغازه‌های ساکنان اطراف اقدام به تکمیل پرسشنامه‌ها نمودند. در خصوص مسئولان، به علت در دسترس بودن با معرفی نامه از طرف اداره تربیت بدنی استان و مراجعه به ورزشگاه‌ها و هیئت‌های ورزشی مستقر

با توجه به اینکه در کشورهای پیشرفته اماکن ورزشی منبع اقتصادی مناسب و با دوامی تعریف شده‌اند که می‌توانند در رونق اقتصادی و به وجود آوردن مشاغل دیگر، همچنین افزایش کسب و کار و درآمد افراد مؤثر باشند و تأثیر مطلوب اقتصادی هم برای باشگاه‌داران و هم دیگر افراد داشته باشند، این سؤال مطرح است که آیا اماکن ورزشی در اصفهان نیز می‌توانند موجبات رونق اقتصادی را در منطقه و موجبات کسب و کار و افزایش مشاغل را برای مردم منطقه به وجود آورند؟ بر همین اساس، پژوهش حاضر در صدد سنجش این سؤال است.

روش‌شناسی

روش تحقیق: با توجه به اینکه آثار اقتصادی اماکن ورزشی بر پایه نظرات ساکنان اطراف ورزشگاه‌ها و مسئولان ورزشگاه‌ها سنجیده می‌شود، بنابراین روش تحقیق حاضر توصیفی - پیمایشی است.

جامعه آماری: جامعه آماری پژوهش شامل تمامی ساکنان اطراف ورزشگاه‌ها و مسئولان ورزشگاه‌های تختی، ملت، کارگران، پیروزی، انقلاب، و پوریای ولی در شهر اصفهان بود. به منظور تعیین حجم نمونه ساکنان اطراف ورزشگاه‌ها، با توجه به نامشخص بودن تعداد جامعه آماری، مطالعه‌ای مقدماتی بر روی ساکنان اطراف ورزشگاه‌ها انجام شد که بدین وسیله واریانس جامعه تعیین شد. سپس، با استفاده از فرمول $(n = \frac{t^2 \cdot S^2}{D^2})$ ، حجم نمونه برآورد شده برای ساکنان اطراف ورزشگاه‌ها ۱۸۵ نفر به دست آمد. با توجه به اینکه یکی از جامعه‌های هدف، ساکنان اطراف اماکن ورزشی بودند و در

شهر اصفهان اماکن ورزشی آثاری اقتصادی دارند، از قبیل ایجاد اشتغال در محدوده اطراف ورزشگاه، رونق کسب و کار، افزایش درآمد اهالی، و افزایش قیمت زمین‌های مسکونی و تجاری منطقه بر محیط شهری خود.

در تحلیل استنباطی، به منظور بررسی سطح معناداری، از آزمون t تک‌متغیری در سطح $\alpha=0/05$ استفاده شد. میانگین‌های حاصل از آثار اقتصادی کوچک‌تر از سطح متوسط (یعنی ۳) است. بنابراین، می‌توان اذعان کرد، از نظر مسئولان ورزشگاه‌های شهر اصفهان، اماکن ورزشی از نظر اقتصاد شهری کمتری کمتر از حد متوسط (کم) و بسیار کم) دارند.

در ورزشگاه‌ها پرسشنامه‌ها تکمیل شدند و برای هر ورزشگاه حدود دو روز وقت صرف گردید. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌های حاصل از ابزار اندازه‌گیری، از روش‌های آماری t تک‌متغیره و آزمون t مستقل استفاده شد.

یافته‌ها

یافته‌های پژوهش در جدول‌های ۱ تا ۴ خلاصه شده است.

در تحلیل استنباطی، به منظور بررسی سطح معناداری از آزمون t تک‌متغیری در سطح $\alpha=0/05$ استفاده شد. میانگین‌های حاصل از آثار اقتصادی بر محیط شهری از نظر مردم بزرگ‌تر از سطح متوسط (۳) بود. بنابراین، می‌توان اذعان کرد، از نظر مردم

جدول ۱. مقایسه میانگین نظرات مردم در خصوص میزان تأثیر اقتصادی اماکن ورزشی بر محیط شهری

آثار اماکن ورزشی	سطح متوسط	میانگین	انحراف معیار	مقدار t	سطح معناداری
اقتصادی	۳	۳/۷۲	۰/۹۹	۹/۱۹	۰/۰۰۱

جدول ۲. مقایسه میانگین نظرات مسئولان ورزشگاه‌ها در خصوص میزان تأثیر اقتصادی اماکن ورزشی بر محیط شهری

آثار اماکن ورزشی	سطح متوسط	میانگین	انحراف معیار	مقدار t	سطح معناداری
اقتصادی	۳	۲/۷۹	۱/۰۶	۰/۳۳	۰/۷۴

جدول ۳. مقایسه میانگین نظرات پاسخگویان درباره موارد مربوط به میزان تأثیر اقتصادی اماکن ورزشی بر محیط شهری

سطح معناداری	t	انحراف معیار	میانگین	سطح متوسط	تأثیر اقتصادی اماکن ورزشی
۰/۰۰۱	۱۱/۱۸	۱/۳۵	۳/۳۴	۳	ایجاد اشتغال در محدوده اطراف ورزشگاه
۰/۰۰۱	۱۰/۹۳	۱/۳۲	۳/۳۱	۳	رونق کسب و کار
۰/۰۰۱	۱۲/۹۱	۱/۱۳	۳/۴۳	۳	معاملات تجاری بیشتر در منطقه
۰/۰۰۱	۱۱/۸۸	۱/۲۸	۳/۳۷	۳	افزایش مغازه‌های تجاری
۰/۰۰۲	۴/۱۲	۱/۰۷	۳/۲۱	۳	ایجاد شغل‌های متفرقه
۰/۰۰۱	۱۲/۹۹	۱/۱۵	۳/۴۳	۳	افزایش درآمد اهالی
۰/۰۰۱	۱۲/۴۲	۱/۲۰	۳/۴۱	۳	افزایش خرید و فروش منازل منطقه
۰/۰۰۱	۵/۰۱	۱/۳۱	۳/۲۸	۳	افزایش خرید و فروش زمین‌های منطقه
۰/۰۰۱	۵/۸۳	۱/۱۴	۳/۳۳	۳	افزایش قیمت زمین‌های مسکونی
۰/۰۰۱	۵/۰۵	۱/۳۵	۳/۳۰	۳	افزایش قیمت تجاری منطقه

جدول ۴. نتایج آزمون t مستقل در مقایسه میانگین نظرات مردم و مسئولان ورزشگاه‌ها در خصوص آثار اقتصادی اماکن ورزشی بر محیط شهری

سطح معناداری	t	df	انحراف معیار	میانگین	شاخص‌های آماری گروه
۰/۰۰۱	۳/۵۴	۲۱۲	۰/۹۹	۳/۸۲	مردم
			۱/۰۶	۲/۷۹	مسئولان ورزشگاه‌ها

t حاصل نیز از مقدار بحرانی جدول بزرگ‌تر است، می‌توان نتیجه گرفت که از نظر افراد گروه نمونه (مردم و مسئولان)، تمامی موارد مربوط به عامل اقتصادی بر منطقه اثر دارد و موجب رونق اقتصادی منطقه می‌شود.

در تحلیل استنباطی، به منظور بررسی سطح معناداری از آزمون t در سطح $\alpha=0/05$ استفاده شد. با توجه به اینکه میانگین‌های حاصل از تأثیر اقتصادی اماکن ورزشی در تمامی موارد از سطح متوسط (یعنی ۳) بزرگ‌تر و

ورزشگاه‌های شهر اصفهان اماکن ورزشی در زمینه اقتصادی بر محیط شهری اثری کمتر از حد متوسط (کم و بسیار کم) دارند. مسئولان ورزشگاه معتقدند ورزشگاه‌ها بر ایجاد اشتغال، تغییر قیمت زمین‌های مسکونی محدود و ورزشگاه، تغییر قیمت زمین‌های تجاری محدود و ورزشگاه، تغییر قیمت زمین‌های ورزشی و تغییر مشاغل، و افزایش درآمد اهالی منطقه تأثیری نداشته‌اند و به طور کلی موجبات تغییر و تحول اقتصادی را فراهم نکرده‌اند. این یافته‌ها، نتایج پژوهش‌های بادی و دای (۱۹۹۸)، زیمبالیست (۱۹۹۶)، زیگفرید (۱۹۹۶)، وین (۱۹۹۶) و روزنتراب (۱۹۹۶) را در مورد ساخت اماکن ورزشی تأیید می‌کنند (۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰). این در حالی است که در پژوهش‌های انجمن مدیریت استادیوم کاوتی انگلستان (۲۰۰۶)، هاگر (۲۰۰۶)، هرو (۱۹۹۶)، گری (۲۰۰۵)، هافمن (۲۰۰۵)، گانتز (۱۹۹۲)، کاسپار (۱۹۹۶)، واتسون (۲۰۰۲)، و سانتو (۲۰۰۵) نشان داد که وجود اماکن ورزشی بر اقتصاد منطقه آثار مثبتی دارد و موجب رونق اقتصادی آن منطقه می‌شود (۹۸، ۱۰۹، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۱، ۲۱، ۱۲). به طوری که در پژوهش واتسون (۲۰۰۲) گزارش شده که ورزشگاه ساخته شده در منطقه علاوه بر ایجاد درآمد ۶۰۰ میلیون دلاری برای منطقه، ۶۱۰۰ شغل تمام وقت و ۲۶۰۰ شغل کاذب را نیز ایجاد کرده است (۲۲). بنابراین، یافته‌های این پژوهش‌ها با یافته‌های پژوهش حاضر در خصوص آثار اقتصادی ورزشگاه‌ها همسو نیست که ممکن است ناشی از فعالیت گسترده و تمام وقت در ورزشگاه‌های خارجی در طول هفته و برگزاری مسابقات متعدد در آن‌ها باشد. بنابراین، افراد زیادی در طول هفته

طبق نتایج حاصل، t مشاهده شده در سطح $0/05 = \alpha$ تفاوت معناداری را بین میانگین نمرات میانگین نظرات مردم و مسئولان ورزشگاه‌ها در خصوص آثار اقتصادی اماکن ورزشی بر محیط شهری نشان می‌دهد. بررسی میانگین‌ها نشان می‌دهد میانگین نظرات مردم بزرگ‌تر از گروه مسئولان ورزشگاه است. بنابراین، می‌توان اذعان کرد که ساکنان اطراف ورزشگاه بیشتر از مسئولان ورزشگاه‌ها معتقدند ورزشگاه‌ها می‌تواند آثار اقتصادی بر محیط شهری داشته باشند. این امر ممکن است ناشی از این باشد که مسئولان ورزشگاه‌ها به طور مرتب با مسائل ورزشگاه درگیرند و به طور تخصصی‌تر به آثار ورزشگاه‌ها نگاه می‌کنند، در حالی که مردم منطقه چندان درگیر با مسائل ورزشگاه نیستند و تنها برخی از آن‌ها که به ورزش علاقه دارند در هنگام برگزاری مسابقات به این ورزشگاه‌ها مراجعه می‌کنند.

بحث و نتیجه‌گیری

امروزه نتایج و تبعات حاصل از ساخت و احداث اماکن ورزشی مورد توجه برنامه‌ریزان و مسئولان شهری بیش از هر زمان دیگری قرار گرفته است. نتایج این مطالعه تحقیقی نشان داد، میانگین‌های حاصل از نظرات ساکنان اطراف مجموعه‌های ورزشی در خصوص آثار اقتصادی بر محیط شهری بزرگ‌تر از سطح متوسط (یعنی ۳) است. بنابراین، می‌توان اذعان کرد، از نظر ساکنان اطراف مجموعه‌های ورزشی شهر اصفهان، اماکن ورزشی آثار اقتصادی بر محیط شهری دارند. این در حالی است که میانگین‌های حاصل از نظرات مسئولان ورزشگاه‌ها در خصوص آثار اقتصادی کوچک‌تر از سطح متوسط (یعنی ۳) است. بنابراین، می‌توان اذعان کرد، از نظر مسئولان

شده‌اند (۵).

در مقایسه نظرات مردم و مسئولان ورزشگاه‌ها در مورد آثار اماکن ورزشی بر محیط شهر و آثار اقتصادی اماکن ورزشی بر محیط شهری، میانگین نظرات مردم از گروه مسئولان ورزشگاه بزرگ‌تر بوده است. به نظر می‌رسد تفاوت در دیدگاه‌های مردم و مسئولان ورزشی در مورد آثار اقتصادی اماکن ورزشی بر محیط شهر به تخصیص بر خورد کردن مسئولان به پدیده ورزش و آثار اماکن ورزشی بر محیط اطراف خود، انتظارات و اطلاعات آن‌ها در مورد آثار ورزش، و نبود مجاورت دائمی مسئولان با ورزشگاه و مشاهده آثار اماکن ورزشی از داخل توسط مسئولان برمی‌گردد. شاید مسئولان از تحولات اقتصادی محیط اطراف ورزشگاه‌ها اطلاع چندانی نداشته‌اند که به نظر می‌رسد ادامه تحقیقات در این زمینه ضروری به نظر می‌رسد.

به ورزشگاه‌ها مراجعه می‌کنند، در حالی که ورزشگاه‌های شهر اصفهان تقریباً یک روز در هفته و آن هم هنگام برگزاری مسابقات فعال‌اند، بنابراین بر کسب درآمد مردم منطقه اثرگذار نیستند. از طرفی، اکثر ورزشگاه‌ها و اماکن ورزشی کشور تحت نظارت دولت و دارای مالکیت دولتی‌اند. این در حالی است که اکثر تحقیقات داخلی و خارجی به منظور افزایش کارایی اماکن ورزشی، بحث خصوصی‌سازی و مالکیت خصوصی را مطرح می‌کنند. در همین راستا، گوساوسین و همکاران (۱۹۹۶) از دانشگاه ایالتی و گرین و مک‌لین و دانیل از دانشگاه ایندیانا در تحقیقات خود درباره آثار اقتصادی زمین‌های گلف پیش و بعد از خصوصی‌سازی اشاره کرده‌اند که خصوصی‌سازی باعث افزایش و بهبود عرضه خدمات، حفظ ارتقای میزان تولید سرمایه، و سایر آثار مثبت اقتصادی

منابع

۱. چرونشکو، داوید، ۱۳۸۴، مدیریت پایدار ورزش، ترجمه مهری آزادی، انتشارات کمیته ملی المپیک، تهران.
۲. سپهری، رامک، ۱۳۷۴، مطالعات و برنامه‌ریزی فیزیکی مجموعه ورزشی در شهر شیراز، دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه شهید بهشتی، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، ص ۵.
۳. آندرف، ولادیمیر؛ و فرانسواسیس، ژان، ۱۳۸۰، اقتصاد ورزش، ترجمه الهوردی جزایری، انتشارات علم و ورزش، تهران.
۴. وارن، سو؛ و ویدریک، مایکل، ۱۳۸۴، جغرافیای ورزش و اوقات فراغت، ترجمه زهرا احمدی‌پور، تهران، پگاه اندیشه، ص ۶۱.
۵. رضوی، سیدمحمد حسین، ۱۳۸۴، افزایش کارآیی با سیاست خصوصی‌سازی در ورزش، مجله حرکت، شماره ۲۳، ص ۵-۲۲.
6. Barton, G.V.; Fordyce, K. & Kirby, K. (2008). "The importance of the development of motor skills to children". *Teaching Elementary Physical Education*, 10(4), 9-11.
7. Peters, Matthew (1996). "Rising to the Challenge: Realizing the Intangible Benefits of a Professional Sports Franchise". *Tennessee's Business*, 7(No. 1-2): 5-8.
8. Chema, Thomas V. (1996). "When Professional Sports Justify the Subsidy". *Journal of Urban Affairs*, 18 (No.1): 19-22.
9. "Federation of Stadium Communities". Retrieved November 12, 2006 from [www.f-s-c.co.uk/pdfs/2003%20FSC %20Annual%20Report.pdf](http://www.f-s-c.co.uk/pdfs/2003%20FSC%20Annual%20Report.pdf).
10. Heger, M.A (2006). "Ballpark environmental report highlights traffic and noise". Retrieved November 12, 2006 from www.communitynewspapers.com/archives/rosegardenresident/20060309/rg-letters2.shtml 9k.
11. Harrow, Rick (1996). "Public/ Private Partnerships and Sport Facilities". *Tennessee's Business*, 7(No. 1-2): 25-30.
12. Kaspar, R.A. (1998). "Sport, Environment and Culture". Retrieved November 12, 2006 from www.aalfa.org/olympicinformationcenter/olympicreview/1998/orexxvi20/orexxvi20zcc.pdf.
13. Santo, CH.A. (2005). "The Economic Impact of Sports Stadiums: Recasting the Analysis in Context". Retrieved November 12, 2006 from www.cat.inist.fr/?aModele=afficheN&cpsidt=16806458.
14. Gray, K.A (2005). "Feasibility Study for a proposed Stadium, Sports Complex, and Retail development". Retrieved November 12, 2006 from www.sportkc.org/news/documents/SoccerFinalReport9-29-05.pdf.
15. Hoffmann, B.A (2005). "Traffic, parking, crowds top local concerns over University of Minnesota stadium". Retrieved November 12, 2006 from www.umn.edu/lookup?SET_INSTITUTION=UMNTC&UID=bswanson-8k.
16. Gunts, Edward (30 March 1992). "Stadiums are at the Top of the order in Several Revitalization Efforts", *The Baltimore Sun*, 1A.
17. Baade, Robert A. and Richard F. Dye (1998). "Sports Stadiums and Area Development: A Critical Review". *Economic Development Quarterly*, August, 2(No.3): 256-275.
18. Zimbalist, Andrew (1996). "The Economic Impact of Sport Team on Cities". *Tennessee Business*, 7(No.1-2): 9-16.
19. Siegfried, John J. (1996). "Does Nashville Need a Publicly Funded Football Stadium?" *Tennessee's Business*, 7(No. 1-2): 31-36.
20. Wayne, Leslie (27 July 1996). "Picking Up the Tab for Fields of Dreams". *New York Times*: 21.
21. Rosentraub, Marks (1996). "Does the Emperor Have New Clothes?" *Journal of Urban Affairs*, 18(No.1):23-31.
22. Watson, J.A. (2002). "The Impact of the Manchester 2002 Commonwealth Games". Retrieved November 12, 2006 from <http://www.manchester.gov.uk/corporate/games/impact.htm>.